

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 521/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š. – A., B., zastúpeného advokátkou JUDr. B. Š., T., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 109/2012 z 12. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. – A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2013 doručená sťažnosť J. Š. – A., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. B. Š., T., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 Cob 109/2012 z 12. marca 2013.

Sťažovateľ v podstatnej časti sťažnosti uviedol:

«... Sťažovateľ má za to, že Krajský súd v Trnave rozsudkom vo veci č. k. 21Cob/109/2012, na základe ktorého potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava porušil jeho základné právo vyplývajúce mu z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...

... Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v tom, že odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave vo veci č. k. 21Cob/109/2012, ktoré takmer doslovne preberá argumentáciu obsiahnutú v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Trnava vo veci č. k. 36Cb/32/2011 považuje za natolko nekoherentné a nepresvedčivé, že ním došlo k porušeniu jeho základného práva vyplývajúceho mu z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

... Pokiaľ ide o argumentáciu Krajského súdu v Trnave obsiahnutú v odôvodnení rozsudku zo dňa 12. 3. 2013 vo veci č. k. 21Cob/109/2012, poukazuje sťažovateľ na judikatúru Ústavného súdu SR, z ktorej vyplýva, že: „Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.“ (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08)...»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave vo veci č. k. 21Cob/109/2012 zo dňa 12. 3. 2013 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci č. k. 21Cob/109/2012 zo dňa 12. 3. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. *Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 275,94 eur (za dva úkony právnej služby á 130,16 eur podľa § 11 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. spolu s režijným paušálom vo výške 2 x 7,81 eur) do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu...“*

Pretože sťažnosť neobsahovala všetky predpísané náležitosti, neboli k nej priložené napadnuté rozhodnutia, ústavný súd výzvou z 5. septembra 2013 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na doplnenie podania.

Sťažovateľ, v zastúpení právnej zástupkyne, doručil 19. septembra 2013 ústavnému súdu rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 36 Cb 32/2011 zo 17. februára 2012 a rozsudok krajského súdu č. k. 21 Cob 109/2012-121 z 12. marca 2013, ako aj opravné uznesenie okresného súdu sp. zn. 36 Cb 32/2011 z 19. júna 2013.

V doplnení sťažnosti, ktoré doručil súčasne, uviedol, že porušenie svojho práva na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúceho mu z čl. 46 ods. 1 ústavy a z čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí v tom, že

„... odôvodnenie rozsudku a teda celý rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci č. k. 21Cob/109/2012, ktorý takmer doslovne preberá argumentáciu obsiahnutú v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Trnava vo veci č. k. 36Cb/32/2011 je natoľko zmätočný a nepresvedčivý, že ho je možné považovať nielen za nespravodlivý, ale aj za iracionálny a nelogický.

Iracionálnosť a nelogickosť predmetného rozsudku vidí sťažovateľ v nasledovnom:

a) Krajský súd v Trnave uvádza v predmetnom rozsudku, že súd mal za preukázané, že dňa 5. 6. 2008 došlo k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní vnútroštátnych zasielateľských služieb v cestnej doprave, na základe ktorej mal sťažovateľ (žalobca) zabezpečovať dopravu tovarov z veľkoskladu spoločnosti C... Doprava sa mala zabezpečovať podľa pokynov od príkazcu pre zasielateľa. Súd mal za to, že sťažovateľ... využil možnosť tzv. samovstupu zasielateľa do práv prepravcu a začal od počiatku prepravu pre žalovaného vykonávať sám. Prepravu vykonával sám až do dňa 10. 11. 2010, kedy mu bola žalovaným daná výpoveď zo zmluvy. V zmysle zmluvy sa mala výpovedná doba skončiť dňa 28. 2. 2012.

Podľa názoru súdu medzi stranami bolo sporné posúdenie porušenia zmluvných povinností zo strany žalovaného, ktoré malo mať za následok vznik nároku na zmluvnú

pokutu voči žalovanému. Sťažovateľ... v konaní poukazoval na skutočnosť, že v zmysle čl. IV. bodu 4.1 zmluvy mu mal vzniknúť nárok na zmluvnú pokutu z dôvodu prerušenia spolupráce žalovaného v dobe po daní výpovede do uplynutia výpovednej lehoty. Porušenie spolupráce malo spočívať v tom, že žalovaný mal sťažovateľovi... bezdôvodne brániť v riadnom osobnom plnení jeho zmluvných povinností. Podľa názoru súdu mohol sťažovateľ... obstarat' pre žalovaného prepravu buď sám alebo u ďalšieho dopravcu. ...

Podľa názoru sťažovateľa... žalovaný po doručení výpovede porušil zmluvu, nakoľko mu bránil vo vykonávaní prepravy. V tom ho utvrdila aj skutočnosť, že na druhý deň po tom, čo chcel pristaviť motorové vozidlo do objektu žalovaného, bol mu odopretý vstup do objektu žalovaného s upozornením od dispečera, že žalovaný už nemá záujem o jeho služby. Žalovaný žiadne písomné objednávky sťažovateľovi... nedoručoval ani po dátume doručenia výpovede zo zmluvy...

Podľa súdu išlo u oboch strán o zjavný interpretačný rozdiel úkonu žalovaného ohľadom toho, ako sa má zmluva vykonávať po doručení výpovede, a to aj s poukazom na odchýlenie sa strán od článku I. bodu 1.3 zmluvy. ...

b) Takýto záver Krajského súdu v Trnave ako aj prvostupňového súdu je ťažko pochopiteľný. Ak sťažovateľ... a žalovaný uzatvorili zmluvu, ktorú však vo viacerých častiach od počiatku nerešpektovali (napr. v časti čl. I bodu 1.3 alebo čl. II. bodu 2.1; čl. II. bodu 2.2), avšak k plneniu medzi zmluvnými stranami dochádzalo a súd nárok sťažovateľa... vyplývajúci z vykonanej dopravy pre žalovaného uznal (napriek tomu, že pri doprave neboli rešpektované ust. čl. I. bodu 1.3 a tiež iné), nie je potom zrejmé, prečo v tejto časti súd nárok žalobcu uznal... a v časti nárok žalobcu zamietol s odkazom na to, že nárok na zmluvnú pokutu by žalobcovi vznikol len v prípade, ak by žalovaný v súlade so zmluvou zaslal žalobcovi písomnú objednávku deň vopred v súlade so zmluvou a potom by mu bránil objednávku splniť. Takýto myšlienkový postup súdu je zarážajúci. ...

c) Krajský súd v Trnave ako aj prvostupňový súd argumentovali v odôvodnení svojich rozsudkov ust. § 605 ods. 1 OBZ, podľa ktorého ak to neodporuje zmluve alebo ak to nezakáže príkazca najneskôr do začiatku uskutočňovania prepravy, môže zasielateľ prepravu, ktorú má obstarat', uskutočniť sám. Podľa Krajského súdu v Trnave ako aj podľa prvostupňového súdu potom v prípade, ak žalovaný zakázal sťažovateľovi... vstup do jeho areálu, nezakázal mu vykonávať zasielateľskú činnosť a vykonať dopravu prostredníctvom

tretej osoby. Zákaz vstupu sťažovateľa... do areálu žalovaného si žalobca podľa názoru oboch súdov nesprávne interpretoval a to, že nevykonal dopravu prostredníctvom tretej osoby bolo teda na jeho ľarchu, pričom z tohto dôvodu mu nemal vzniknúť ani nárok na zmluvnú pokutu v zmysle čl. IV. bodu 4.1 zmluvy.

Pokiaľ ide o vyššie uvedené, súd si podľa sťažovateľa zrejme nevšimol ustanovenie čl. III. bod 3.6 predmetnej zmluvy, podľa ktorého zasielateľ, teda žalobca môže svoj záväzok plniť pomocou ďalšieho dopravcu, a pritom zodpovedá za všetky skutočnosti, ako by prepravu uskutočnil on sám. Z predmetného ustanovenia zmluvy teda jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ... a žalovaný sa dohodli na tom, že dopravu môže uskutočňovať žalobca sám a len v prípade, ak sa tak rozhodne, môže ju uskutočniť aj prostredníctvom tretích osôb, avšak na vlastnú zodpovednosť. Avšak gramatickým výkladom tohto zmluvného ustanovenia je jednoznačne možné vyvodiť prednostný záujem zmluvných strán na zabezpečení dopravy žalobcom. Takéto dvojstranné zmluvné dojednanie nie je možné meniť jednostranným pokynom žalovaného. Odkaz súdu na ustanovenie § 605 ods. 1 OBZ, ktoré je dispozitívnym ustanovením (podľa ust. § 263 OBZ) a teda aplikuje sa iba subsidiárne, v prípade, ak si zmluvné strany nedohodnú svoje vzájomné práva a povinnosti odchyľne, je teda zrejme nesprávny a dokonca aj nepochopiteľný. Ako je možné, že súd oprel svoje rozhodnutie o ustanovenie zákona, ktorého aplikáciu zmluvné strany v zmluve vylúčili? Žalovaný teda nemal možnosť žalobcovi zakázať zabezpečovať prepravu, nakoľko zo zmluvy toto právo žalobcovi vyplývalo. V tejto časti považuje žalobca rozhodnutie Krajského súdu v Trnave za naprosto nespravodlivé a za také, ktoré je v rozpore s platným právom.

d) S ohľadom na vyššie uvedené sťažovateľ poukazuje na zmätočnosť, iracionálnosť a nelogickosť rozsudku Krajského súdu v Trnave vo veci č. k. 21Cob/109/2012, ktorý takmer doslovne preberá argumentáciu obsiahnutú v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Trnava vo veci č. k. 36Cb/32/2011.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduj iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť smeruje proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 21 Cob 109/2012 z 12. marca 2013, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 36 Cb 32/2011 zo 17. februára 2012. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol:

«Žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému zaplata sumy 20.230,71 eur s príslušenstvom zahrňajúcej odplatu za zabezpečenie prepravy tovaru vo výške 8.059,62 eur vyfakturovanú faktúrami č. 46, 47, 48 a č. 49 splatnými v dňoch 27. 11. a 11. 12. 2010 a zmluvnú pokutu vo výške 12.171,09 eur uplatnenú podľa článku IV. bodu 4.1 zmluvy o poskytovaní vnútroštátnych zasielateľských služieb v cestnej doprave zo dňa 5. 6. 2008. Poukazoval na to, že podmienky vzniku jeho nároku na zmluvnú pokutu boli splnené tým, že žalovaný zmluvu dňa 10. 11. 2010 vypovedal a bez vyčkania na uplynutie trojmesačnej výpovednej lehoty s ním prerušil spoluprácu, nezadal mu žiadnu objednávku na rozvoz tovaru a navyiac mu zakázal vstup do predajní systému...»

Podľa odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej zo zhodných výpovedí účastníkov ako aj zo Zmluvy o poskytovaní vnútroštátnych zasielateľských služieb v cestnej doprave mal súd preukázané, že dňa 5.6.2008 uzavreli žalobca ako zasielateľ a žalovaný ako príkazca zmluvu, predmetom ktorej bolo zabezpečenie dopravy tovarov z veľkoskladu spoločnosti C.,

a. s. T. do miest určenia príkazom. Doprava sa mala zabezpečovať podľa pokynov od príkazcu pre zasielateľa. Žalobca sa zaviazal žalovanému, že mu vo vlastnom mene a na jeho účet obstará prepravu tovaru z jeho veľkoskladu do miest ním určených. Žalobca využil možnosť tzv. samovstupu zasielateľa do práv prepravcu a začal od počiatku prepravu pre žalovaného vykonávať sám. Prepravu vykonával až do dňa 10. 11. 2010, kedy mu bola žalovaným daná ústna výpoveď zo Zmluvy o poskytovaní zasielateľských služieb. Písomná výpoveď bola žalobcovi doručená niekoľko dní nato. Dňom 1. 12. 2010 začala plynúť trojmesačná výpovedná lehota, ktorá uplynula dňom 28. 2. 2012. Uvedené nebolo medzi stranami sporné. Sporným zostalo posúdenie porušenia zmluvných povinností, či už zo strany žalovaného ako tvrdil žalobca, alebo zo strany žalobcu ako tvrdil žalovaný, majúce za následok vznik nároku na zmluvnú pokutu. Žalobca v konaní tvrdil, že nárok na zmluvnú pokutu mu vznikol v zmysle článku IV. bod. 4.1 zmluvy z dôvodu prerušenia spolupráce žalovaného v dobe po daný výpovede do uplynutia výpovednej lehoty. Prerušenie spolupráce spočívalo v tom, že žalovaný mal žalobcovi bezdôvodne brániť v riadnom osobnom plnení jeho zmluvných povinností. K uvedenému je podľa názoru súdu nutné ozrejmiť, čo bolo žalobcovou zmluvnou povinnosťou. Zmluvnou povinnosťou žalobcu bolo obstaráť pre žalovaného prepravu. Prepravu mohol obstaráť u ďalšieho dopravcu (uzavretím zmluvy o preprave) alebo prepravu mohol realizovať ako dopravca sám, tak ako tomu bolo v danom prípade (tzv. samovstup). Samotný výkon prepravy sa už ale realizoval na základe objednávky (príkazu) žalovaného. V zmluve mali strany dohodnuté, že žalovaný bude žalobcovi dávať objednávky (príkazy) jednotlivito do 12.00 hod. pred dňom plánovanej nahládky, pričom žalobca mal každú obdržanú objednávku žalovanému potvrdiť. Strany zhodne uviedli, že aj napriek takémuto písomnému zmluvnému dojednaniu sa od počiatku od neho odchyľili a to tým spôsobom, že žalovaný bez osobitnej objednávky žalovaného, ktorú by spätne potvrdzoval, pristavoval motorové vozidlo každý pracovný deň v objekte žalovaného za účelom nahládky tovaru a jeho rozvozu. Týmto spôsobom sa preprava vykonávala až do dňa 10. 11. 2010, kedy žalobcovi bola daná výpoveď zo zmluvy a bol mu udelený zákaz vstupu do objektu žalovaného. Žalobca tento krok žalovaného vyhodnotil tak, že žalovaný si už u neho žiadnu prepravu ďalej neobjednáva, v čom ho utvrdila aj skutočnosť, že na druhý deň potom čo z opatrnosti chcel pristaviť motorové vozidlo do objektu žalovaného, mu bol odopretý vstup s upozornením dispečera, že nemajú už

záujem o jeho služby. Žalovaný naproti tomu tvrdil, že vstup žalovanému síce odopretý bol ale o realizáciu prepravy mal aj naďalej záujem a túto mal žalobca zabezpečiť u iného prepravcu. Žalovaný ale zároveň potvrdil, že po výpovedi zmluvy osobitné objednávky tovaru žalovanému neadresoval, nakoľko mal zato, že žalovaným zabezpečený iný dopravca bude pristavovať naďalej motorové vozidlo každý pracovný deň, bez osobitnej objednávky, tak ako to bolo ústne dohodnuté zo žalobcom a išlo už o obchodnú zvyklosť strán. U oboch strán ide o zjavný interpretačný, výkladový rozdiel úkonu žalovaného (výpovedanie zmluvy a zákaz vstupu) resp. rozdiel akým spôsobom sa má zmluva vykonávať po výpovedi a to aj s poukazom na odchylenie strán od článku I. bod. 1.3 zmluvy. Podľa názoru súdu v prípade takejto nezhody strán je nutné sa riadiť jednoznačným, určitým znením, obsahom zmluvy. Navyše uvedený právny názor podporuje aj čl. V. bod. 5.2 podľa ktorého akékoľvek zmeny zmluvy vyžadujú k svojej účinnosti písomnú formu. Vzhľadom k tomu odchylenie strán od predmetného bodu, dohodnuté ústne nemožno považovať za účinnú, platnú zmenu obsahu zmluvy a je potrebné vychádzať z jej obsahu dojednaného písomne. Podľa článku I. písm. 1.3 zmluvy žalobca má vykonať prepravu až po jednotlivom písomnom príkaze (objednávke) udelenom mu žalovaným. Podstatné je, že žalobca mal plniť až na základe objednávky žalovaného. Nakoľko však žalovaný (ako sám potvrdil) žalobcovi žiadnu osobitnú objednávku prepravy po dni 10. 11. 2010 neadresoval (za objednávku nemožno v žiadnom prípade považovať oznámenie žalovaného zo dňa 30. 11. 2010), tak žalobcovi nevznikla ani povinnosť zo zmluvy plniť (rozumej obstaráť prepravu), preto mu ani žalovaným nemohlo v plnení byť bránené (nebolo v akom). Súd má zato, že žiadna „spolupráca“ zo strany žalovaného prerušená nebola. Zasielateľská zmluva bola po výpovedi aj naďalej pre strany platná a účinná. Žalovaný si už ale prestal objednávať služby (plnenie) od žalobcu, ktorý tak už nebol povinný poskytovať zmluvné plnia (obstarávať prepravu). Z uvedeného dôvodu žalobcovi nárok na uplatnenú zmluvnú pokutu nevznikol a preto súd v tejto časti jeho návrh ako nedôvodný zamietol. Ako je vyššie uvedené žalobca mal obstaráť dopravu po dni 10. 11. 2010 len na základe osobitnej potvrdenej objednávky žalobcu, ktorá ale absentuje, preto žalobcovi nevznikla ani povinnosť zo zmluvy plniť (obstaráť prepravu - a je právne irelevantné či samovstupom alebo prostredníctvom ďalšieho prepravcu). Nemal už povinnosť pristavovať sám vozidlo a ani zabezpečiť iné vozidlo s iným dopravcom na prepravu. Žalobca neporušil žiadnu svoju

zmluvnú povinnosť a nie je možné si od neho nárokovať hodnotu z nevyvezeného tovaru, resp. náhradného prepravného ako zmluvnú pokutu. Na základe toho nevznikol nárok na zmluvnú pokutu v zmysle článku IV. bod. 4.2, ani žalovanému. Keďže žalovanému nevznikol podľa súdu voči žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu, nevznikla mu ani pohľadávka z uvedeného titulu, ktorú si započítal voči pohľadávke žalobu vzniknutej titulom odplaty za vykonanú prepravu, ktorej vykonanie žalovaný nespochybnil a uznal predmetný nárok žalobcu (čo potvrdil aj zápočtom). Žalobcova pohľadávka zápočtom žalovaného nezanikla. Súd tak mal preukázané, že žalobca si svoje zmluvné povinnosti splnil riadne a obstaral (samovstupom) pre žalovaného prepravu vyfakturovanú faktúrami č. 46, 47, 48 a 49 spolu v sume 8.059,62. Žalovaný však včas a riadne si svoju povinnosť zaplatiť odplatu nesplnil, čím porušil dohodnuté podmienky, preto súd žalobe ako dôvodnej v časti istiny vyhovel. ...

V rozpore s tvrdením odvolateľa ustanovenie bodu 3.6 zmluvy účastníkov neobsahuje výslovnú dohodu zmluvných strán o tom, že zasielateľ je oprávnený vykonať prepravu sám, ale obsahuje dojednanie o tom, že môže svoj záväzok plniť pomocou ďalšieho dopravcu. Právo vykonať prepravu osobne vyplýva zasielateľovi zo zákona - ak to neodporuje zmluve alebo ak to príkazca nezakáže najneskôr do začiatku uskutočňovania prepravy (§ 605 ods. 1 Obch. zák.). Toto právo žalobcu nebolo v konaní spochybňované, skutočnosť, že účastníci pri uzatváraní zmluvy z existencie tohto práva vychádzali však súčasne nie je prekážkou uplatnenia práva príkazcu uskutočnenie prepravy zasielateľovi zakázať. V tejto súvislosti slovné spojenie „ak to neodporuje zmluve“ v ustanovení § 605 ods. 1 Obch. zák. sa viaže na oprávnenie zasielateľa uskutočniť prepravu, nie na právo príkazcu uskutočnenie prepravy zasielateľovi zakázať, pričom zo skutočnosti, že takýto zákaz môže príkazca uložiť do začiatku uskutočňovania prepravy, znamená, že tak môže vykonať aj jednostranným prejavom vôle po uzatvorení zasielateľskej zmluvy, na základe ktorej inak zasielateľ prepravu realizovať môže.

Vzhľadom k uvedenému, keď súčasne v konaní nebola preukázaná existencia žiadnych okolností nasvedčujúcich tomu, že by výkon práva žalovaného zakázať zasielateľovi realizáciu prepravy mal šikanóznym charakter a bez právneho dôvodu zasahoval do práv žalobcu, prípadne bol v rozpore s dobrými mravmi, súd prvého stupňa uplatnený nárok žalobcu správne posúdil.»

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ argumentáciu o porušení jeho ústavou a dohovorom garantovaných práv opiera o tvrdenie, že krajský súd rozsudok sp. zn. 21 Cob 109/2012 z 12. marca 2013 „*vôbec nekomentuje a nevysporiadava sa s problémom, že písomnú zmluvu je možné meniť iba písomne*“.

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj v súvislostiach s rozhodnutím prvostupňového súdu a zistil, že čiastočne úspešný sťažovateľ podal proti

rozhodnutiu okresného súdu odvolanie, v ktorom argumentoval najmä tým, že „... aj po doručení výpovede zmluvy mal záujem na riadnom plnení zmluvných povinností podľa zavedenej obchodnej zvyklosti... že mu žalovaný zakázal vstup do jeho areálu a domáhal sa plnenia zmluvy prostredníctvom iného subjektu, ktorého mal žalobca zabezpečiť.

Spornou preto podľa odvolateľa (sťažovateľa) zostala len skutočnosť, či žalovaný mal alebo nemal právo zakázať mu osobne plnenie zmluvy napriek tomu, že on bol k plneniu zmluvy pripravený a podľa zmluvy bol oprávnený osobne prepravu vykonať...“.

Ústavný súd konštatuje, že v argumentácii, ktorú sťažovateľ použil v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, absentuje ten argument, ktorý sťažovateľ uplatnil v konaní pred ústavným súdom, a to, že krajský súd „nevysporiadava sa s problémom, že písomnú zmluvu je možné meniť iba písomne“.

Podľa úlohy ústavného súdu danej mu ústavou, ktorou je kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnej normy s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach, ústavný súd nenachádza na napadnutom rozhodnutí krajského súdu priestor na jeho kritiku. Krajský súd sa vysporiadal s podstatnými námietkami, ktoré sťažovateľ v odvolaní uviedol. Z ústavnoprávneho hľadiska bol postup krajského súdu v súlade s procesnými pravidlami odvolacieho konania a nevykazuje známky svojvôle či arbitrárnosti a ani aplikácia príslušných ustanovení nie je popretím ich zmyslu a podstaty. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožnil, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor vlastným právnym názorom aj preto, že ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2013